

Nyköping Oxelösund

Telefon 0155-76770 E-post redaktionen@sn.se
Fax 0155-268801 Postadress 61179 Nyköping

MISSA INTE!

Så dukar du sommarbordet med stil.

Sidan 18

Frontalkrock i Bergshammar

NYKÖPING Vid fyratiden i går eftermiddag krockade två bilar på länsväg 800 mellan Nyköping och Jönåker. Ett äldre par skulle svänga vänster i höjd med Bergshammars kyrka men uppmärksammade inte en annan bilist som kom körande.

Bilarna frontalkrockade och båda körde i diket. Både förare och passagerare kunde ta sig ur fordonen på egen hand. En person fördes till sjukhus med lindrigare skador men skrevs ut under eftermiddagen.

Skavstafall ska granskas

SÖRMLAND En pojke fick föras till sjukhus efter att ha trillat ner från en trappa vid Skavsta flygplats i juli i år. Pojken var på väg in i flygplanet när han hamnade mellan trappstegen och ramlade ner på marken. Nu startas en utredning av Statens haverikommission, SHK, för att ta reda på vad som kan förbättras vid ombordstigning och hur olyckor som denna kan förhindras.

Hur allvarligt skadad pojken blev är inte känt, men för att en utredning av personolyckor ska startas, krävs det att den drabbade vistats på sjukhus i mer än 48 timmar.

Fyra män åtalas för stöldförsök

NYKÖPING Fyra män åtalas för försök till stölder ur tre lastbilar som stod parkerade vid rastplatsen Sillekrog i Nyköping. Det var i maj i år som männen tog sin in i två av lastbilarna genom att öppna bakdörrarna.

Den tredje lastbilen var en trailer med pålastade bilar som männen öppnat och genomskött. Gärningsmännen som är i 20-årsåldern är hemmahörande i Stockholmsområdet.

Farligt träd sågades ned

NÄVEKVARN En stor gammal alm vid Svalbergsgården i Nävekvärn sågades ned under tisdagen för att inte skada förbipasserande.

Trädet träffades av blixten i förra veckan och blev också illa utsatt av den hårda blåsten. Delar av trädet har blåst ned och för att ingen ska komma till skada togs hela trädet bort.

Tågens högtalare ur funktion

NYKÖPING Tågtrafikens högtalarsystem fungerar inte på stationerna i Nyköping och Vagnhärad. Trafikverket vet inte när felet kan vara åtgärdat.

Det är den senaste tidens oväder med översvämningar som ligger bakom. Ett signalkåp vid Norrköpings central slogs ut, vilket även påverkat högtalarsystemen längs järnvägslinjen.

Det gäller för resenärerna att hålla koll på tågtrafiken via de elektroniska tavlorna som ska fungera.

Ovädret har ställt till problem för tågtrafiken.

FOTO: JENS ALVIN

Vandring den 28 juli

RÄTTELSE Datumet för nästa luffarvandring mellan Nynäs slott och Långmaren blev fel i tisdagens tidning. Vandringen går av stapeln på torsdag den 28 juli, ingenting annat.

Framtidens utmaningar - Hållbart leverne

Allt fler har insett att vårt sätt att leva i västvärlden inte rimmar väl med vad planeten tål. Fler och fler väljer att ta konsekvenserna och göra vad de kan för att leva hållbart. SN har träffat dumpstrare och kollektivboende som vill inspirera andra.

På kvällen, när mörkret faller på och affärerna har stängt, ger sig dumpstrarna ut. I soptunnorna hittar de förvånansvärt mycket bra mat.

De hämtar mat i

NYKÖPING

Sommarvärmén känns även sent på kvällen och det har knappt blivit mörkt när Nyköpings dumpstrare lyfter på soptunnelock och hoppar ner i containrar bakom stadens matbutiker. Nästan varje gång förvånas de över att så mycket bra mat bara slängs.

Varje år slänger svenska matbutiker ungefär 110 000 ton mat. I Nyköping finns flera personer som medvetet går in för att inte låta färsk, bra mat gå till spillo. Efter mörkrets inbrott hämtar de mat som har slängts i soptunnor och containrar utanför butikerna. De dumpstrar (från engelskans dumpster diving,

Framtidens utmaningar

1. De odlar maten i trädgården
2. Helena vill leva utan lån
3. De lever som de lär
4. Matproduktion i stan

Man kan nog leva enbart på det som hittas, tror dumpstrarna SN talat med.

och berättar om hur mycket färsk frukt och grönsaker de kan hitta.

Doften av ruttande mat sprider sig när de öppnar locket till en container, efter att ha dragit ur elsladden till pressen, och kli-

ver i. Den typiska soplukten går inte att ta miste på. Men trots att det är mitt uppe i värsta röt-månaden är de inte oroliga för att få i sig dålig mat. De ogillar bäst före-datum, i stället luktar de på maten och avgör om den är okej att äta.

Just den här kvällen är skörden lite tunnare, men de hittar ändå exempelvis tandkräm, en limpa med flera dagar kvar tills den blir gammal enligt märkningen, socker och lite annat smält och gott. Det räcker för att bli mätt den kvällen, men de måste troligen

ut flera kvällar i veckan.

– Hittar man inte basvaror

"Jag tror att man skulle kunna överleva på det här"

Nästan hälften kör för fort

SÖRMLAND

Flera bilförare kör i över 200 kilometer i timmen på 90-vägar i Sörmland och omkring 40 procent av bilisterna överskrider hastighetsbegränsningen. Enligt NTF måste det ske en attitydförändring.

Mätningarna genomfördes vid riksväg 52, 55 och 53 av Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, NTF, veckan efter midsommar i år.

–I Sverige är vi bland de bättre i världen på att inte köra onyktra, men vi är bland de

sämré i Europa på att hålla hastigheten, säger Lars Nordquist, verksamhetsansvarig på NTF Sörmland.

Enligt Lars Nordquist finns det en stor acceptans mot att köra för fort.

– Här tar man starkt avstånd från att köra rattonykter, att köra full är inte okej och de flesta är medvetna om att det kan skada både bilisten och människor runt omkring. Men vi har inte samma attityd mot fortkörning som kan få exakt samma kon-

sekvenser. Vi tänker inte på att detta är ett brott som kan leda till döden, säger Lars Nordquist.

På NTF anses inte den körskoleutbildning som i dag ges vara tillräcklig för att göra människor medvetna om faran det innebär att köra för fort.

– Jag hoppas att utbildningen blir bättre på trafikskolorna. Vi skulle även vilja se ett arbete som syf-

tar till att ändra attityden hos de som redan har körkort, säger Lars Nordquist.

Antalet fordon som passerat mätplatserna är runt 20 000 stycken.

Högsta uppmätta hastighet var 230 kilometer i timmen och mellan 35 och 40 procent körde över 100 kilometer i timmen eller fortare.

På samtliga vägar där mätningarna genomfördes är hastighetsbegränsningen 90 kilometer i timmen.

Isabel Grönevik
0155-767 35
isabel.gronevik@sn.se

TIPSA SN
OM NYHETER

1 000:- TILL BÄSTA NYHETSBILEN

SMS/MMS 72001
Inled meddelandet med SN TIPS följt av ditt tips eller bildtext

WEBBEN
Skicka tips och ladda upp läsbilder på www.sn.se/tipsa

TELEFON
0155-76770
Tipsa om nyheter dygnet runt

Alla nyhetsbilder i papperstidningen (förstasidan eller avdelningarna Nyköping/Oxelösund, Trosa/Gnesta) arveras och deltar även i tävlingen **Månadens nyhetsbild** med chans att vinna 1 000:-. Villkor på www.sn.se/lasarbilder.

Få nyhetsflashar till din mobil! Skicka SN DIREKT i ett sms till 72001 för att anmäla dig. Vi skickar sms om de största nyheterna. 1 kr/mottaget sms. Läs mer på www.sn.se/sndirekt.

Containrarna brukar faktiskt vara rätt trevliga att besöka om nätterna, berättar en dumpstrare.

FOTO: VILHELM STOKSTAD

soptunnorna

som ris och pasta får man köpa det, men jag tror att man skulle kunna överleva bara på det här, säger en av dem.

– Att hitta fyra, fem, tio, kassar med perfekta, goda, fina frukter och grönsaker blir man rätt lycklig av. Men lika arg,

frustrerad och ledsen, säger en dumpstrare.

Hon tycker att systemet är sjukt som gör att mat, som är så värdefullt och som kräver så mycket resurser för att producera, helt förlorar sitt värde för en

liten fläck eller för att ett bästföredatum har passerat.

Men det går inte att dumpstra vid alla affärer i Nyköping. Vissa har särskilda krossmaskiner som trycker ihop alla sopor.

– Jag tror att det är för att få plats med mer. Jag tror inte att

de gör det för att jävlas. Årligt talat, varför skulle någon störa sig för att vi tar deras sopor?

Annika Clemens
Miljöreporter
0155-76721
annika.clemens@sn.se

Lagligt eller olagligt?

► Dumpster diving, att dumpstra, ligger i något av en gråzon när det gäller laglighet.
► Att ta det som har slängts som sopor är inget brott, men att bryta sig in i en container eller på inhägnat område är straffbart.

► I våras grep polisen i Dalarna tre personer som hade tagit mat från containrar i Rättvik och Orsa men utredningarna lades ner med motivet att brott inte kan styrkas.
► För att ett brott ska kunna räknas som stöld måste det ha inneburit skada för någon.

Putsa grönsaker och släng mindre

► För en vanlig matbutik ligger matsvinnet på 2–4 procent av affärens omsättning.
► Genom att arbeta målmedvetet har vissa affärer lyckats minska svinnet så att det motsvarar 0,3 procent av omsättningen.

► Några effektiva exempel: Putsa frukt och grönsaker, använda varor som annars hade kastats till måltider, skänka mat som ska slängas till djurfoder, skänka mat som ska slängas till välgörenhet och sänka priset på mat som riskerar att bli svin. Källa: SLU

Kollektiv sparar pengar och energi

► Linnéa Mindemo, från Jönåker, bor tillsammans med sin pojkvän Mikael Skärlund, från Gnesta, och tre andra i ett kollektiv i Uppsala.

Det har de gjort de senaste fyra åren och för Linnéa var det en självklarhet att välja att bo ihop med andra.

– Det är en Linnéa jätteviktig del Mindemo av mitt liv att

leva på det här sättet, att dela på saker och att laga mat tillsammans, säger hon.

Hon och hennes vänner bor just nu i en lägenhet men är på jakt efter ett hus för att ännu fler ska kunna flytta in.

– Det är roligt att visa att det går att leva på det här sättet och att inspirera andra. Jag tror att det är många som känner sig ensamma och känner att de inte kan påverka samhället. Men om man lever så här är man en del av något och då blir det lättare att påverka, säger Linnéa Mindemo.

Hon ser inga problem med att bo som de gör. Visst uppstår det konflikter ibland, men liksom i vilken annan familj som helst går problemen att lösa.

För henne väger fördelarna över med råge.

Genom att bo och laga mat

tillsammans sparar de energi och Linnéa Mindemo menar att om fler skulle bo som dem skulle det kunna leda till mindre resursslöseri.

I kollektivet har de ett matschema där alla får skriva upp sig för att laga mat ungefär en gång i veckan.

Alla i kollektivet är vegetarianer eller veganer. Linnéa Mindemo själv är vegan sedan flera år tillbaka. Det är ett val som är en kritik både mot miljöproblemen som köttindustrin för med sig och mot djurhållningen.

Linnéa Mindemo påpekar också att bo i kollektiv sänker boendekostnaden, vilket gör att man inte behöver arbeta lika mycket.

– Kortare arbetstid leder till möjlighet att hejda tillväxthetsen vilket i sin tur kan leda till minskad miljöpåverkan.

”Jag får ut så mycket av att leva så här”

Miljön är huvudskälet till att Linnéa Mindemo och

Mikael Skärlund väljer att leva som de gör. De är också med i olika nätverk och organisationer. Linnéa Mindemo är till exempel med i nätverket Klimax som arbetar för en snabb övergång till ett fossilfritt samhälle. Det innebär bland annat att parets semesterar aldrig sker med flyg, utan med tåg.

– Jag ser det inte som en uppoffring eftersom jag får ut så mycket av att leva så här, säger Linnéa Mindemo.

Sofia Lindroth

Här är Linnéa Mindemo vid sin sommarstuga utanför Jönåker. Till vardags bor hon i ett kollektiv i Uppsala tillsammans med sin pojkvän och tre andra.

Därför vill Östergötland ha med Sörmland

SÖRMLAND

Östergötland vill bilda region med Sörmland, Kalmar och Jönköping. – Det är väldigt viktigt att få med Sörmland och bli en kraft mot Stockholm, säger landstingsrådet Marie Morell (M) i Östergötland.

Under hösten vill hon att diskussionerna om att bilda en ny region tar fart för att ett nytt parlament ska kunna bildas vid valet år 2014.

Annars är risken stor att regionbildning får vänta till nästa val, 2018.

Att få med Sörmland är en nyckelfråga, menar Marie Morell.

– För oss skulle det vara en nystart. Samtidigt ser vi ett tillväxtstråk mellan Nyköping–Norrköping–Linköping–Jönköping, säger hon.

Sörmland är viktigt även när det gäller pendling med tåg och buss norrut som en ny region skulle kunna utveckla.

– Vi skulle även vara en kraft mellan Stockholm, Göteborg (Västra Götalandsregionen) och Skåne och kunna dra nytta av varandra, säger Marie Morell.

Olika landstingsskatter

► Vid en regionbildning får inte ett län som har lägre skatt per automatik högre skatt. Skatteutjämningen kan pågå under en tid.
► Så här är skatteläget i de

aktuella landstingen: Sörmland 10,17 kronor, Västmanland 10,50, Stockholm 12,10, Uppland 10,37, Östergötland 9,85, Jönköping 10,67, Kalmar 10,21.

Den tänkta regionen skulle få ett invånarantal på cirka 1,2 miljoner invånare. En miljon har staten haft som måttstock för nya regioner.

Var parlamentet ska placeras

vill inte Marie Morell spekulera i. Hon vill inte heller sia om vilka sjukhus som ska ha vilka specialiteter.

– Vi vet ju inte ännu vilka som ska vara med. Alla måste känna

att de vinner med en ny region.

Politiker i norra Sörmland har tidigare uttryckt önskemål om att bilda region med Västmanland–Uppsala. Och politiker i södra Sörmland tittar hellre mot Östergötland efter att Stockholm sagt nej.

Marie Morell säger att de inte för diskussioner med olika kommuner, men öppnar för möjligheten om några kommuner visar intresse.

Sörmlands landstingsråd Åsa Kullgren (S) ser däremot som sin uppgift att hålla samman länet. Hon tycker att en framtida

region med Kalmar är geografiskt för långt bort och även Jönköping. Men bilvägen skiljer det bara sex mil mellan Nyköping och Uppsala jämfört med Nyköping–Jönköping.

Åsa Kullgren konstaterar dock att Sörmland är flitigt uppvaktat och tror det beror på att länet ligger strategiskt bra till.

I vinter bör Sörmlands politiker komma fram till ett beslut om vilka man vill bilda region med.

Tommy Kågo
Landstingsreporter
0155-76703
tommy.kago@sn.se

